

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I
ŠPORTA

KLASA: 110-03/10-01/00046
URBROJ: 533-04-11-0004

Zagreb, 18. siječnja 2010.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
n/r prof. dr. sc. Alekse Bjeliša, rektora
p.p. 407, Trg maršala Tita 14
10 000 Zagreb

Predmet: Sklapanje Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje od 22.
listopada 2010. godine
- očitovanje, daje se

Zaprimili smo Vaš dopis od 16. prosinca 2010. godine u kojem molite da Vas izvijestimo jesu li pri sklapanju Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje od 22. listopada 2010. godine poštovane obveze propisane Zakonom o radu u svezi s postupkom kolektivnog pregovaranja i sklapanja Kolektivnog ugovora. Također navodite da je sklopljeni Kolektivni ugovor u suprotnosti s Prijedlogom Zakona o sveučilištima, te da je sklapanjem ovog Kolektivnog ugovora legaliziran i izmijenjen sporazum sklopljen između Ministarstva znanosti i tehnologije i Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja od 8. prosinca 1998. godine. U svezi navedenog očitujemo se kako slijedi.

Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje zaključen je 22. listopada 2010. godine između Vlade RH, zastupane po dr. sc. Radovanu Fuchsu, ministru znanosti, obrazovanja i športa i Sindikata znanosti, sukladno važećem Zakonu o radu i Zakonu o plaćama u javnim službama. Kolektivne ugovore sukladno članku 3. st. 2. Zakona o plaćama u javnim službama sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi. Takvo sklapanje kolektivnih ugovora je iznimka od članka 253. Zakona o radu na način da je određeno da u javnim službama kolektivne ugovore na strani poslodavca zaključuje Vlada RH. Slijedom navedenog, u pregovorima za Kolektivni ugovor (kao i za ranije sklopljene kolektivne ugovore za znanost i visoko obrazovanje) na strani poslodavca sudjelovala je isključivo Vlada RH i kao jedina legitimna stranka na strani poslodavca sklopila je Kolektivni ugovor, a ustanove na koje se Kolektivni ugovor primjenjuje dužne su ga primjenjivati odnosno izvršavati obveze koje iz njega proizlaze. Ovdje, također, treba postaviti pitanje na kojoj bi se pregovaračkoj strani, čak i kada bi navedeno bilo moguće prema važećim propisima, uključili predstavnici Sveučilišta u Zagrebu, s obzirom na činjenicu da Sveučilište nije poslodavac ni u kom smislu, jer se ugovori o radu zaključuju na razini sastavnica.

Nadalje, vezano uz Prijedlog novog Zakona o sveučilištu odnosno promjene u modelu financiranja sveučilišta, i eventualnu suprotnost tog Kolektivnog ugovora s modelom financiranja visokih učilišta putem programskih ugovora, napominjemo da je u članku 93. Kolektivnog ugovora navedeno kako će se u slučaju izmjena i dopuna Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, na prijedlog jedne od ugovornih strana pristupiti pregovorima o njegovom usklađivanju s izmjenama i dopunama, najkasnije u roku od 2 mjeseca od stupanja novog zakona na snagu

Što se pak tiče *Sporazuma o naknadi za rad u sindikalnim vijećima od 08. prosinca 1998. godine* (u daljnjem tekstu: Sporazum), čije su odredbe korigirane Kolektivnim ugovorom, želimo istaknuti kako navedeno ne predstavlja nikakvu legalizaciju tog Sporazuma budući da je navedeni Sporazum samostalni pravni akt, sklopljen na neodređeno vrijeme. Sama činjenica da su stranke odlučile izmijeniti Sporazum odredbama Kolektivnog ugovora (koji se javno objavljuje) govori o tome da navedeni Sporazum nije nikakva tajna, odnosno da isti nije suprotan niti zakonskim propisima niti moralu. U prilog navedenim tvrdnjama valja istaknuti i činjenicu da se posljednje dvije godine predmetne naknade isplaćuju temeljem rješenja koje donosi upravo rektor Sveučilišta u Zagrebu, stoga nas uistinu čudi Vaša tvrdnja da je ovdje riječ o tajnom Sporazumu.

U pogledu utemeljenosti samog Sporazuma naglašavamo kako je njegov cilj financiranje rada sindikalnih vijećnika, odnosno povjerenika. Naknade za rad sindikalnih povjerenika plaćaju se svim sindikalnim povjerenicima bez obzira radilo se o školstvu, zdravstvu ili bilo kojem drugom sustavu. Radi se samo o razlikama u pogledu načina plaćanja. Primjerice, nastavnicima u osnovnim i srednjim školama je sindikalni rad plaćen u okviru redovitog radnog vremena, odnosno unutar radne norme. Nastavnici primaju punu plaću, iako dio radnog vremena provode u obavljanju sindikalnog rada. U sustavu znanosti i visokog obrazovanja, nasuprot tome, ispunjenje pune norme je pretpostavka za napredovanje, odnosno izbor u viša znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja. S obzirom da je izbor u viša zvanja obveza propisana postojećim zakonom za nastavak rada na visokim učilištima, odnosno institutima razvidno je da bi umanjenje norme po osnovi sindikalnog rada imalo za posljedicu neizvršavanje obaveze napredovanja. Odnosno, s druge strane, da bi se time zaposlenicima u znanstvenim i znanstveno-nastavnim zvanjima iz navedenih razloga posredno onemogućio sindikalni rad. U prilog navedenome govori i činjenica da sindikalni povjerenici zaposleni na visokim učilištima i institutima koji spadaju u tzv. tehničko osoblje, nemaju pravo ni na kakav dodatak, nego im se (kao i u drugim djelatnostima) norma umanjuje. Razlog tome je, naravno, činjenica da njima ispunjenje pune norme nije pretpostavka za napredovanje.

Na kraju, želimo se osvrnuti i na tvrdnje iz vašeg dopisa prema kojima se Kolektivnim ugovorom izravno zadire u sveučilišnu autonomiju. Doista čudi razumjevanje autonomije na način kojim se izravno zadire u druge ustavne kategorije kao što su pravo na rad, pravo na sindikalno udruživanje i druga prava koja iz toga proizlaze, kao što je primjerice kolektivno pregovaranje. Nejasno je, naime, na koji način zaštita prava zaposlenika sveučilišta može biti suprotna autonomiji sveučilišta. Valja, naime, istaknuti kako se kolektivnim ugovorima propisuje zaštitni minimum (ako govorimo o dodacima na plaću), odnosno zaštitni maksimum (ako govorimo o normi), ne utječući pri tome na pravo sveučilišta da u okviru vlastite autonomije, u navedenim aspektima svojim zaposlenicima podjeli više prava. Također, barem što se norme tiče, pregovarački odbori sindikata i Vlade Republike Hrvatske zaključili su kako je postojeću normu iz Kolektivnog ugovora potrebno uskladiti s novim okolnostima nastalim primjenom Bolonjskog procesa, te je zaključeno da će se u predstojećem razdoblju

od šest mjesecio nastaviti pregovori o normi. U pogledu potonjeg pozivamo vas da svojim sugestijama doprinesete kvalitetnijem uređenju predmetne problematike.

Želimo, također, istaknuti kako smo o Vašem dopisu zatražili i službeni stav Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja, kojeg Vam dostavljamo u prilogu.

S poštovanjem,

MINISTAR

dr. sc. Radovan Fuchs

